

3 listopada 1943 r. w ramach akcji „Erntefest” („Dożynki”) Niemcy rozpoczęli działania eksterminacyjne.

Rozkaz wydał Reichsführer-SS Heinrich Himmler, a powodem był zbrojny bunt więźniów w obozie zagłady w Sobiborze.

Rozstrzelano ok. 42 000 ludności żydowskiej, więzionej w obozach koncentracyjnych na terenie dystryktu lubelskiego w GG.

Tego dnia zginęła również popularna przedwojenna poetka Pola Braun, deportowana na Majdanek z getta warszawskiego.

Po tej masowej zbrodni na terenie województwa lubelskiego pozostało jedynie 10 000 Żydów. Zostali oni wykorzystani do spalenia zwłok swoich współbraci.

Biorąc pod uwagę liczbę zamordowanych ofiar (około 40 000), akcja „Dożynki” była największą jednorazową masakrą Żydów przez Niemców podczas Holocaustu.

Akcją kierował dowódca SS i policji w dystrykcie lubelskim Jakob Sporrenberg. W 1952 r. został on przez polski sąd skazany na śmierć i stracony.

W 80. rocznicę akcji „Erntefest” zapalono znicze i złożono kwiaty przy rowach egzekucyjnych. Modlitwę za pomordowanych odmówił Szymcha Keller.

Opracowała: Danuta Piotrowska

Zdjęcia: Domena publiczna

Źródła:

„Erntefest”: 80 rocznica największej masowej egzekucji w trakcie II wojny światowej.
<https://www.msn.com.pl/polska>

„Tej masakrze towarzyszyła muzyka”. 80 rocznica akcji “Erntefest”. radio.lublin.pl

On November 3rd, 1943, as part of Operation *Erntefest* ("Harvest Festival"), the Germans began extermination operations.

The order was given by Reichsführer-SS Heinrich Himmler, and the reason was an armed revolt of prisoners in the Sobibór death camp.

As a result of this operation, approximately 42 000 Jews who were held in concentration camps in the Lublin district of the General Government were shot dead.

It was on this day that the popular Polish poet Pola Braun was also murdered. She was deported from the Warsaw Ghetto to the concentration camp in Majdanek.

After the operation, about 10 000 Jews were left alive in various labor camps in the Lublin District. The bodies of the victims were burned by other Jews, who had been temporarily spared from death. With around 40 000 victims, Operation Harvest Festival was the largest single massacre of Jews by German forces during the Holocaust.

The operation was led by the SS and the police commander in the Lublin district, Jakob Sporrenberg. In 1952, he was sentenced to death by a Polish court and soon after was executed.

On the 80th anniversary of Operation **“Erntefest”**, candles were lit and flowers laid at the execution ditches. A prayer for the murdered was said by Symcha Keller.

Author: Danuta Piotrowska

Translation: MZ

Photos: Public domain

Sources:

„Erntefest”: 80 rocznica największej masowej egzekucji w trakcie II wojny światowej.
<https://www.msn.com.pl/polska>

„Tej masakrze towarzyszyła muzyka”. 80 rocznica akcji „Erntefest”. radio.lublin.pl